

Komt er een sterrenwacht in De Ronde Venen?

Wilnis - Er bestaan vergaande plannen bij de gemeente om in het aan te leggen natuur- en recreatiegebied Marickland een nieuw onderkomen te bouwen voor het Museum De Ronde Venen, gecombineerd met een bezoekerscentrum. Zelfs het NME-centrum zou er een plaats kunnen krijgen. "Als de gemeente toch bezig is, dan zou er wellicht ook een mogelijkheid zijn daar een kleine sterrenwacht te realiseren, compleet met koepel, een informatiebalie en misschien wel met een ruimte waar voordrachten, workshops en vergaderingen kunnen worden gehouden. Gedrieën zou je daar gebruik van kunnen maken om elkaars activiteiten te versterken", geeft Roland Taams aan. Hij is initiator van het plan en al druk bezig met een stichting Lo die de naam 'Sterrenwacht De Ronde Venen' draagt. Daarvoor heeft hij Simone Borgstede en Jan Driessen bereid gevonden in het bestuur te willen plaatsnemen. Zijn ideeën komen op een moment dat dit jaar in Nederland wordt gevierd dat 400 jaar geleden de telescoop is uitgevonden in Middelburg. En het jaar 2009 is uitgeroepen tot het Internationale Jaar voor de Sterrenkunde, omdat het dan 400 jaar geleden is dat Galileo Galilei voor het eerst een telescoop gebruikte om de sterrenhemel waar te nemen. Roland geniet bekendheid door de jaarlijkse sterrenkijkdagen die hij veelal in samenwerking met OBS De Willespoort en stichting De Paraplu organiseert. Maar ook buiten de gemeente is hij regelmatig actief met voordrachten over ruimtevaart en sterrenkunde op (basis)scholen. De kinderen hangen aan zijn lippen als Roland uitleg geeft hoe groot het heelal is, wat onze ruimtevaart voor de mensheid betekent en waarom hij een passie heeft voor het fotograferen van objecten aan de hemel. Maar ook jongeren en oudere belangstellenden geven te kennen er graag wat meer over te willen weten. Hij toont daarbij vaak ook een deel van zijn instrumenten, sterrenkijkers die er zijn mogen. Daaronder een spiegeltelescoop met een spiegeldoorsnede van 257 mm en een brandpuntsafstand van 1.200 mm. Daarmee fotografeert hij op donkere heldere nachten prachtige sterrenvelden. Zijn lenzentelescoop van 150 mm doorsnede met een brandpuntsafstand van 1.200 mm. gebruikt hij voornamelijk voor planeetfotografie.

Passie

Roland maakt gebruik van geavanceerde technieken bij zijn hobby. Zo heeft hij een astronomische atlas in de vorm van software op zijn laptop. Die is aangesloten op de telescoop. Hij kan daarmee de telescoop naar alle gewenste objecten in het heelal 'aansturen'. "Vroeger gebruikte ik nog een gewone gedrukte atlas. Daar moet je alles in opzoeken en dat kostte een hoop tijd. Nu gaat dat sneller", vertelt Roland die een zeer grote passie aan de dag legt zodra ruimtevaart en sterrenkunde de revue bij hem passeren. Roland woont met zijn gezin in Wilnis en is in het dagelijks leven vestigingsmanager bij een groothandel in dakbedekkingsmaterialen. In bijna 7 jaar tijd dat hij zijn hobby intensief beoefent is hij uitgegroeid tot een ware 'ambassadeur' van de ruimtevaart. Hij heeft inmiddels goede connecties bij de Europese ruimtevaartorganisaties ESA en ESTEC en is lid van de Vereniging Werkgroep Astrofotografie. Dat is een onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde (KNVWS). Als Roland zijn sterrenkijkdagen organiseert trekt dat veel belangstellenden. Het eerste jaar waren dat zo'n honderd mensen. De laatste keren waren dat er bijna vijf keer zoveel! En bij slecht weer geeft Roland een voordracht in de aula van OBS De Willespoort of bij De Paraplu. De directeur van de school, Jos van der Jagt, is samen met zijn leerkracht Susan 't Hart erg enthousiast daarover. Geen wonder, want zij zijn de oprichters van de Technotheek, waar ook ruimtevaart en sterrenkunde als onderdeel een plaats hebben gekregen. Niet voor niets heeft astronaut André Kuipers vorig jaar de Technotheek daar geopend. OBS Willespoort haalt regelmatig het nieuws doordat zij met hun opzet zelfs in de prijzen vallen bij het ministerie van Onderwijs.

Recreatief en educatief

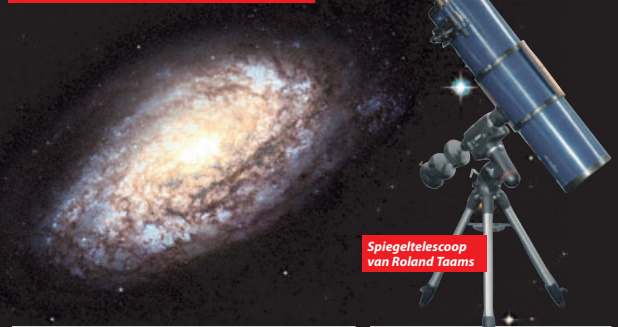
Jong en oud willen tijdens de sterrenkijkdagen graag door een van Roland's opgestelde sterrenkijkers kijken. Bijvoorbeeld om de ringen van de planeet Saturnus eens te aanschouwen, of een sterk vergroot

maanoppervlak, of met verbazing een prachtige sterrennevel in het sterrenbeeld Orion waar te nemen. Vooropgesteld als het een heldere avond of nacht is natuurlijk. En daarin zit hem de kneep, want het is niet altijd mooi helder weer boven De Ronde Venen. Voorts is er altijd veel strooilicht van straatverlichting, kassen en woningen. Dat beïnvloedt de kwaliteit van het beeld en dus ook van de fotografische opnamen. Roland verkast op heldere nachten dan ook richting Donkereld in Vinkeveen waar het (letterlijk) ook goed donker is. "Ik ben dan de hele nacht bezig met foto's te maken. Als we hier in Marickland straks over een kleine sterrenwacht met een koepel zouden kunnen beschikken, heb je minder last van strooilicht en het is donker in het natuurgebied. Dan zou je ook belangstellenden een mooi stuk informatie rechtstreeks uit het heelal kunnen aanbieden. Je creëert met zoiets een stuk recreatie, maar ook educatie en techniek komen erbij om de hoek kijken. Bovendien trekt het veel belangstellenden en toeristen aan. Een van de belangrijkste doelen van de sterrenwacht is ook om het onderwijs er nauw bij te betrekken. Het moet laagdrempelig zijn en toegankelijk voor iedereen. Want de sterrenwacht is van ons allemaal. Het idee is om overdag vaak open te zijn, maar in elk geval op de vrijdag- en zaterdagavond." Volgens Roland is er al contact gelegd tussen hem en het Museum De Ronde Venen. "Iedere betrokkene is al enthousiast over het idee dat er wellicht mogelijkheden zijn om dit te realiseren. Men ziet het als een versterking van veel activiteiten. Het NME-centrum sluit daar mooi bij aan, want die hebben een naam hoog te houden wat met de natuur te maken heeft. Natuur, wetenschap en techniek komen hier dus samen. Een sterrenwacht in de gemeente is dé plek voor allerlei sterrenkundige en ruimtevaartactiviteiten voor jong en oud. Gericht op onderwijs, educatie en voorlichting voor de wijde omgeving. Maar het kan ook een bijzondere locatie zijn voor bedrijven en instellingen voor het houden van lezingen, presentaties, vergaderingen en bijeenkomsten. Het belangrijkste worden natuurlijk onze kijkavonden met een open blik naar het uitspanel en alles wat je daar kunt zien. Planetenavonden, meteorenavonden, nachten voor astrofotografie en wat er tegen die tijd nog meer aan voorstellen binnen komt." Aldus een gedreven Roland die de locatie en de inrichting al helemaal voor zich ziet. Maar zover is het voor hem en de talrijke amateurastronomen uit de regio jammer genoeg nog niet!

Kostenplaatje?

Donderdag 17 april jl. heeft Roland zijn voorstellen bij een van de Ronde Tafel gesprekken in het gemeentehuis in de openbaarheid gebracht. De aanwezige raadsleden en wethouders bleken niet onwettig tegenover zijn idee te staan. Grootste struikelblok is voorlopig de financiering van het project. Want wat zijn de kosten? Kom je er met € 100.000 voor de inrichting? Maar je hebt dan nog geen gebouw. "Als er toch gebouwd gaat worden voor een nieuw museum, een NME-centrum en een bezoekerscentrum, dan zou mijn voorstel misschien in de plannen kunnen worden meegenomen. Dat hebben we dan alvast. Wellicht dat ik met mijn eigen instrumenten een eerste aanzet kan geven bij de inrichting", bedenkt Roland. "En we gaan natuurlijk kijken of we donateurs bij elkaar kunnen krijgen en misschien willen ook het bedrijfsleven en financiële instanties wel participeren." In dat licht gezien heeft Roland een volgende stap gezet om inzicht te krijgen in het kostenplaatje. Van de gemeente Heesch bij Oss heeft hij een bouwtekening toegestuurd gekregen van de aldaar gebouwde volkssterrenwacht 'Halley'. Een bevriende aannemer wil daarmee voor Roland een calculatie van de kosten maken. Niet dat dit het per se moet worden, het gaat om het idee. Maar er gaat meer gebeuren. Vooruitlopend op een en ander wordt er naast de stichting nog een vereniging opgericht, 'Omega Centauri' genaamd, afgeleid van de naam van een bolvormige sterrenhoop in het sterrenbeeld Centaurus. Roland: "De bedoeling is dat de vereniging t.z.t. de sterrenwacht 'huurt' van de stichting en zorgt voor het beheer ervan. Iedere belangstellende kan lid worden van deze vereniging en ontvangt daarvoor 4x per jaar een nieuwsbulletin. De bedoeling is ook dat er interessante cursussen en workshops gegeven gaan worden in samenwerking met Spacelink, NVR, ESA ESTEC en andere. Maar ook bijvoorbeeld in het zelf bouwen van een telescoop of op het gebied van fotografie. Net als bij de Paraplu zullen zich daarvoor mensen op vrijwillige basis beschikbaar kunnen stellen. Roland kan dat vanzelfsprekend niet allemaal in zijn eentje realiseren. Daar heeft hij hulp bij nodig. In eerste instantie menskracht, maar nu al sponsoring van bijvoorbeeld visitekaartjes, briefpapier en dergelijke om de stichting en de vereniging alvast een gezicht te geven. Op zaterdag 17 mei a.s. presenteert Ronald zich met zijn sterrenwacht De Ronde Venen in De Meijert op de beurs 'Techniek in Onderwijs'. Dit dank zij OBS De Willespoort. En van Claudia Prange (bekend van de Oranjevereniging Wilnis en Midpoint TV) heeft hij een uitnodiging ontvangen om zich te presenteren op de Beursvloer in Hotel Hampshire Marickland aan de N201.

Een prachtige spiraalnevel ver weg in het heelal

Spiegeltelescoop van Roland Taams

Het 'Zevengesternte' gezien door de telescoop

De Trifid nevel

Roland toont de bouwtekening van de Halley volkssterrenwacht

De bolvormige sterrenhoop Omega Centauri

Gelijkwaardig melkwegstelsel: Andromeda op 2 miljoen lichtjaar ver...

Voordracht van Roland Taams op school

Impressie van een volkssterrenwacht

Belangstelling tijdens de sterrenkijkdagen

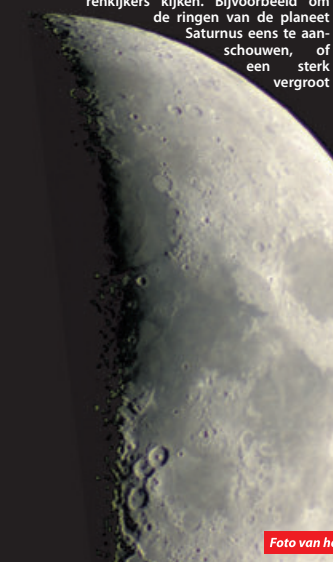

Foto van het maanoppervlak

De planeet Saturnus in ons eigen zonnestelsel

Sterrenwacht de Ronde Venen

Wie zich geroepen voelt zijn project te ondersteunen of nadere inlichtingen wil hebben over de door Roland aangedragen onderwerpen en voorgestelde ideeën, kan met hem (vrijblijvend) contact opnemen. Sterrenwacht De Ronde Venen, p/a Scheepmaker 3, 3648 KG Wilnis. Tel. 0297-284283. E-mail: info@sterrenwachtderondevenen.nl